

Noteringar från Östersjögruppens möte den 28 november 2025

kl. 0845-1000

Deltagare:

Sven Rudberg, Wanja Bellander, P-O Johansson, Guje Axelsson.

Ej närvarande (som meddelat förhinder):

Kerstin Tufvesson, Dan Svantesson, Ami Flood, Louise Cederström, Affi Stork

Vi inledde mötet genom att tillsammans titta på videon "Volontärer räddar Östersjön", som Wanja tagit fram genom att skicka Österkommitténs Nyhetsbrev nr 5 till NotebookLM, som AI genererat filmen och som du hittar här:

<https://www.youtube.com/watch?v=tK1CC2Q1GPc>

Vi kom överens om att filmen bör visas för alla medlemmar vid nästa möte, eftersom bl.a. klubbens våtmarks projekt ingår.

1. Sven hälsade alla varmt välkomna till mötet.

Guje utsågs till sekreterare.

2. Av Sven utsänt **förslag till agenda** godkändes.

Konstaterades att utestående punkter från förra mötet den 3 oktober finns med på dagens agenda.

Under "Övriga frågor" lade P-O till Studsvik och Wanja Franzen tavlan.

3. **Aktuell rapport om BASRAN.**

Guje rapporterade att hon efter två år som ordförande överlämnat rollen till Martin Weigel från Tyskland och att styrelsen utökats från 11 till 21 ledamöter – två från varje land, varav en ordinarie och en suppleant, även om alla är inbjudna till alla möten. Kristofer Erlandsson, tidigare sekreterare, är nu ordinarie från Sverige och Guje suppleant. Styrelsen träffas liksom tidigare första söndagen i månaden på kvällen. Intresset för BASRAN är stort med många nya styrelsemedlemmar och då bl.a. tre miljöutbildade "yngre kvinnor" från Estland, Litauen och Polen.

BASRAN:s "RYLA Baltic Sea 2026" planeras att arrangeras i Palanga i Litauen i samband med Rotary "Action Summit" och "Rotariadan" i början av september. "RYLA Baltic Sea" har i dagsläget haft 100 deltagare, varav en del nu startat upp den nya "Rotaract Baltic Sea" e-klubben. Grundaren Anita Esi Otoo från södra Sverige och den första presidenten Linus von Spreckelsen från Tyskland sitter nu med i styrelsen.

I styrelsen finns också liksom tidigare ESRA, Environmental Sustainability Rotary Action Group – www.esrag.org – med.

Nästa webinarium blir i mars och kommer att handla om skräpplockning och då framförallt micro och macro plaster. Leds av Rolf Schwerdtfeger från Tyskland.

Fyra AC, Action Committees jobbar aktivt och fördjupar sig i vissa ämnen, varav en handlar om trålfisket med Eva Nisser från Nacka RK som ordförande. All info finns på hemsidan www.basran.eu

4. **Rapport från distriktets Östersjökommitté, där Wanja, Sven och Guje ingår.**

Sven berättade att sex stycken "Rotary Östersjöambassadörer" kommer att promoveras på BSSC, Baltic Sea Science Center på Skansen på söndag. Två av deltagarna är från vår klubb – Kerstin Tufvesson och Mats Sandström. Vi är efter söndagen uppe i 11 ambassadörer i vår klubb och 72 totalt.

Sven berättade också att han pratat med Kvarnbergsskolan, som han besökte i början av läsåret, om en "Djupdykning i marin kunskap" tillsammans med vår partner H2O, Hands2Ocean (tidigare Rena Mälaren). Skolan har tackat ja, H2O har accepterat att dyka i Farstaviken, kommunen är vidtalade och har godkänt.

Eleverna får utbildning en dag före och en dag efter dyket. Under dykningen är eleverna repdragare och Rotaryklubben funktionärer. Dykningen planeras att äga rum i vår.

Förra fredagen presenterade Guje och Sven "Rädda Östersjön" projektet vid ett besök hos Åtvidaberg RK och fick mycket positiv feedback. Det finns ett intresse från en medlem att anlägga en våtmark på hans mark på Norra Malmön norr om Västervik. Yael Tågerud från Kalmar RK, som också är med i Östersjökommittén, har lovat att följa upp. "Värmdömodellen" kan ju här återanvändas.

5. **Rapporter om:**

- **"Levande vikar", Långbroviken i Norrnäs.** P-O berättade att han sökt kontakt med projektledaren Linda Kumblad på Baltic Waters, som informerat om att det blivit mycket algblooming i viken. Man vet inte vad detta beror på. En teori kan vara att ett avlopp läckt. En annan teori är att man fällt skog. Undersökning eller fortsatt forskning pågår. Den 25/2 till 18/7 kommer plåten under bron i viken att vara på plats igen. Projektet mäter olika faktiska värden. P-O efterlyser rapporter på resultaten. Lokalbefolkningen är involverade.

- **Bojprojektet.** Skärgårdsstiftelsen har tagit fram en manual, som du kan hitta genom följande länk: <https://skargardsstiftelsen.se/app/uploads/2025/11/Bojar-som-naturvardsatgard-i-naturhamnar-Skargardsstiftelsen.pdf> Guje väntar besked från Cecilia Wibjörn om det går att få den i tryckt form. Österåker Första Frukost Rotaryklubb väntar fortfarande godkännande från kommunen om att få lägga ut de bojar de investerat i vid Trälhavets Båtklubb. Detta är ett pilotprojekt, som vi avvaktar resultatet från innan vi går vidare med bojprojektet i vår klubb.

- **"Havet är din bästa kompis" till kommunens förstaklasser - Läget? Ev medverkan vid mötet med rektorer den 10/9? Vattentestväskan. Kontakt scouterna?**

Affi kunde inte delta i mötet. Rapport om läget efterfrågas.

- **Ny bok från Lasse Åberg: "Havets ABC – från Abborre till Ö" för 3-6 år.**

Nu kan vi alltså sälja tre Lasse Åberg böcker:

1) "Havet är din bästa kompis" för 6-9 år

2) "Så funkar havet – en djup bok av Lasse Åberg" från 9-12 år

3) "Havets ABC – Från Abborre till Ö" för 3-6 år
Beställes via Ocean Books enligt distriktets hemsida.

- Våtmarksprojektet.

Sven meddelat att kyrkan godkänt planen i september, nu ansöker vi tillsammans med kyrkan om vattenarbete och dispens från strandskyddet hos kommunen. Målet är att starta i mars/april. Sven meddelade att vårt distrikt nu bekräftat att de bidrar med 5000 USD från sina DDF, District Designated Fund, medel. Guje skickar nu ut ansökan om DDF medel till ytterligare 14 distrikt runt Östersjön. Sven jobbar med ansökan om Global Grant till TRF. Den kan skickas in först när DDF-bidragen från distrikten är bekräftade, Budgeten är klar. Klubben bidrar med 2000 USD.

- Distriktskonferensen D2355 (Uppland) den 8 november med 280 deltagare med titeln "Från ord till handling - Unite for the Baltic Sea". Guje och Sven hade presenterat BASRAN och klubbarnas projekt. Kronprinsessans video visades. Dessutom visades 1,24 minuter av den dryga 7 minuter långa videon "Volontärer räddar Östersjön", som just då slutar med "Från ord till handling". Sven tog också under sin presentation upp vårt våtmarksprojekt med hänvisning till Kronprinsessans video som ett exempel på klubbprojekt. Vi hade tillsammans med Österåker Första Frukost och Upplands Bro Rotaryklubbar en utställning om Östersjön och Mälaren i "House of Friendship". Intresset bland deltagarna var stort.

- Galleriprojektet med Östersjökonst "on line", som drivs av Yael Tågerud i samarbete med Polens representant i BASRAN:s styrelse.

Wanja visade bilderna från projektet "Min Östersjöbild". Inbjudan till vernissage följer. Wanja har involverat tavlan från Stora Nassa av Franzén och undersöker med Anders T om vi kan marknadsföra tavlan och använda den i vårt Östersjöarbete. Dennis sätter igång ett lotteri av nästa tavla om 14 dagar.

- Hållbarhetsfestivalen i Gustavsbergsteatern den 31 januari 2026.

Åsa Hildestrand, som är projektledare för "Klimatneutrala Värmdö" eller "Viable Cities" bjöd in oss till Hållbarhetsfestivalen vid vårt möte med kommunen den 13/10. Vi bekräftade att vi deltar även 2026 och det blir då tredje gången vi säljer Lasse Åbergs böcker och har barnquizet på Hållbarhetsfestivalen i Gustavsbergsteatern. Guje berättade att hon kontaktat Åsa för att fråga om vid kunde få möjlighet att även medverka på scenen i år. Hon hänvisade då till Pella Thiel, som i sin tur hänvisade till Kristina Nordblom, ordförande i Naturskyddsföreningen på Värmdö. Kristina ville då ha ett mail, som resulterade i ett erbjudande att vi kunde presentera något av följande ämnen: "Djupdykning i marin kunskap", "Havet i skolan", Våtmarker, videon "Volontärer räddar Östersjön - Från ord till handling" och "Can the Baltic Sea become the Kingdom of Fish again?" genom Eva Nisser från Nacka RK. Kristina har

nu denna vecka tills vidare tackat nej till vårt erbjudande att vara med på scenen.

6. Erfarenheter från mötet med kommunen den 13/10.

Alla tyckte att det var ett positivt möte med många deltagare från kommunen, som förde och skickade ut protokoll från mötet. Från oss deltog Ami, P-O, Sven, Wanja och Guje. Datum för nästa möte återkommer Jenni Brink Bylund med besked om.

7. Övriga frågor

- **Inbjudan till möte på kommunen den 2 december** av Jenni Brink Bylund, som är en uppföljning av mötet den 2 april. Guje vidarebefordrar inbjudan till alla i Östersjögruppen. Sven och Guje är upptagna, men Sven hoppades att P-O och Affi + kanske fler kan delta. Rotary är omnämnda i inbjudan. P-O, Affi, Ami, Sven och Guje deltog vid förra mötet.

- **Artikel i Tidningen Skärgården om Baltic Waters nya forskningsstation i Studsvik.** P-O visade artikeln och föreslog att vi gör ett studiebesök där. Skulle kunna samordnas med distriktets Östersjökommitté och närliggande intresserade klubbar.

- Vi pratade också om **skogens påverkan på Östersjön. P-O berättade om stiftens syn på frågan.** Sven och Guje hade i veckan deltagit i Baltic Breakfast med rubriken: **"Det framtida skogsbrukets inverkan på vatten"**.

- **Dumpningen i Kanholmsfjärden.**

Guje berättade att hon igår fått ett mail från Nacka Tingsrätt, där man bekräftat att Mark- och Miljödomstolen avskrivit Stockholms stads ansökan om tillstånd till muddring för bebyggelseutveckling på och kring Kolkajen-Ropsten från vidare handläggning. Detta var alltså ett svar på vårt yttrande i juli. Det finns nu också en artikel på klubbens hemsida om detta.

8. **Nästa möte blir fredagen den 16 januari 2026**, efter Rotarymötet som vanligt, dvs. i god tid före Hållbarhetsfestivalen den 31 januari.

9. Mötet avslutades.

Vid tangentbordet,
Guje